Zaman İçinde Değişen Gruplar ve Roller

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Grup:** Ortak bir amaç ya da ilgi etrafında bir araya gelen ve birbirini etkileyen insan topluluğudur. Aile, akraba, arkadaş, sınıf ve okul, spor ya da müzik takımı, sivil toplum kuruluşu, meslek grubu birer gruptur.
- **Rol:** Bir grup içinde üstlendiğimiz görev ve konumdur. Aynı gün içinde birden fazla rolümüz olabilir: evde kardeş, okulda öğrenci, takımda kaleci.
- Bazı rollerimizi **doğuştan** kazanırız (evlat, kardeş, torun, kuzen); bunları seçme hakkımız yoktur. Bazı rollere ise **sonradan**, çalışarak ya da isteyerek sahip oluruz (sınıf başkanı, gönüllü, doktor).
- Her rolün **hakları** ve **sorumlulukları** vardır. Öğrenci eğitim alma hakkına sahiptir; derse hazırlıklı gelmek ise sorumluluğudur.
- Yaşımız ilerledikçe dâhil olduğumuz gruplar ve rollerimiz **değişir**; roller değişince hak ve sorumluluklar da değişir. Bu değişim doğal bir süreçtir.
- Gruplar; paylaşma, dayanışma, iş birliği, empati ve **aidiyet** (bir yere ait olma) duygusunu geliştirir.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdakilerden hangisi bir **grup** örneği değildir?

A) Bir mahalledeki futbol takımı
B) Tek başına yürüyüş yapan bir kişi
C) Bir okulun satranç kulübü
D) Bir ailenin bireyleri

2 Aşağıdaki rolleri **doğuştan kazanılan** ve **sonradan kazanılan** olarak ayırınız.
torun – sınıf başkanı – kardeş – gönüllü itfaiyeci – kuzen – kütüphane görevlisi

3 Doğru (D) ya da yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.
(…) Bir kişinin aynı anda birden fazla rolü olabilir.
(…) Doğuştan kazandığımız rolleri seçme hakkımız vardır.
(…) Rollerimiz hayatımız boyunca hiç değişmez.
(…) Her rolün hakları ve sorumlulukları vardır.

4 Gruplarla bu gruplarda üstlenilebilecek rolleri eşleştiriniz.
1) Aile 2) Sınıf 3) Hastane çalışanları 4) Müzik grubu
a) nöbetçi öğrenci b) davulcu c) abla ç) laborant

5 Doğduğumuz andan itibaren içinde yer aldığımız ve ilk sosyal deneyimlerimizi kazandığımız grup hangisidir?

A) Spor kulübü B) Arkadaş grubu C) Meslek grubu D) Aile

6 Boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.
rol – grup – sorumluluk
a) Ortak amaç etrafında bir araya gelen insan topluluğuna ..... denir.
b) Kişinin grup içinde üstlendiği göreve ..... denir.
c) Bir rolün gereği olarak yerine getirmemiz gereken görevlere ..... denir.

7 Kerem sabah kahvaltıda annesine yardım ediyor, okulda sınıf başkanı olarak yoklama listesini öğretmenine veriyor, akşam ise basketbol takımında antrenmana katılıyor.
Kerem'in bu gün içindeki **üç rolünü** yazınız.

8 Aşağıdakilerden hangisi **öğrenci** rolünün sorumluluklarından biri değildir?

A) Öğretmenlere not vermek
B) Okul eşyalarını korumak
C) Sınıf kurallarına uymak
D) Ödevlerini zamanında yapmak

9 Aşağıdaki ifadeleri **hak** (H) ya da **sorumluluk** (S) olarak işaretleyiniz.
(...) Öğrencinin eğitim alması
(...) Takım oyuncusunun antrenmanlara zamanında gelmesi
(...) Çocuğun oyun oynaması ve dinlenmesi
(...) Kardeşin evdeki işlere yardım etmesi

10 Arkadaş gruplarının bireye kazandırdıklarından **iki** tanesini yazınız.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Şeritte kurgusal bir kişi olan Elif Hanım'ın hayatındaki bazı değişiklikler gösterilmiştir.

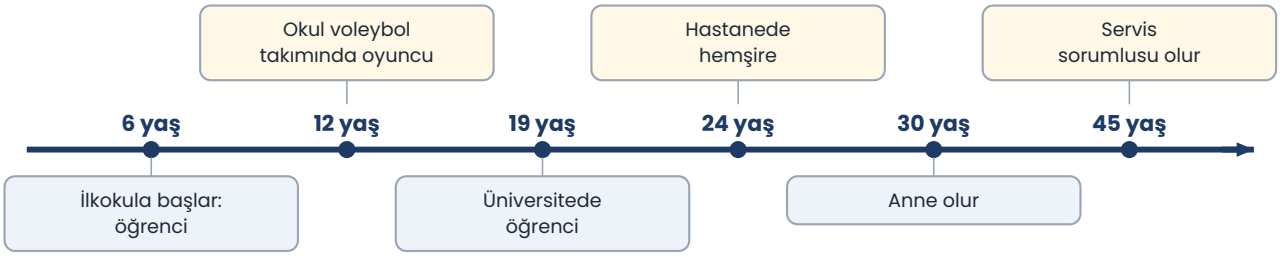

Şeride göre Elif Hanım'ın rolleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Eğitimi sırasında farklı gruplarda yer almıştır.
B) Rolleri yaşına bağlı olarak değişmiştir.
C) Hayatı boyunca yalnızca bir gruba dâhil olmuştur.
D) Meslek grubunda zamanla yeni bir rol üstlenmiştir.

12 11. sorudaki şeride göre Elif Hanım'ın **30 yaşında** kazandığı rol doğuştan mı, sonradan mı kazanılmıştır? Bu rolün bir sorumluluğunu yazınız.

13 Aşağıdaki tabloda bir kişinin iki farklı dönemdeki rolleri verilmiştir. Boş bırakılan hücreye uygun bir sorumluluk yazınız.

Dönem	Grup	Rol	Sorumluluk
Çocukluk	Aile	Evlat	Büyüklerine saygı göstermek
Yetişkinlik	Aile	Baba	?

14 "Roller değiştikçe hak ve sorumluluklar da değişir." yargısına en uygun örnek aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir öğrencinin her gün okula servisle gitmesi
B) Bir ailenin hafta sonu pikniğe gitmesi
C) Futbol takımında oyuncu olan birinin kaptan seçilince takımı sahada yönetmeye başlaması
D) İki arkadaşın aynı kitabı okuması

15 Aşağıdaki kavram haritasında "Okul" grubunda üstlenilebilecek roller verilmiştir. Soru işaretli yerlere uygun **iki** rol yazınız.

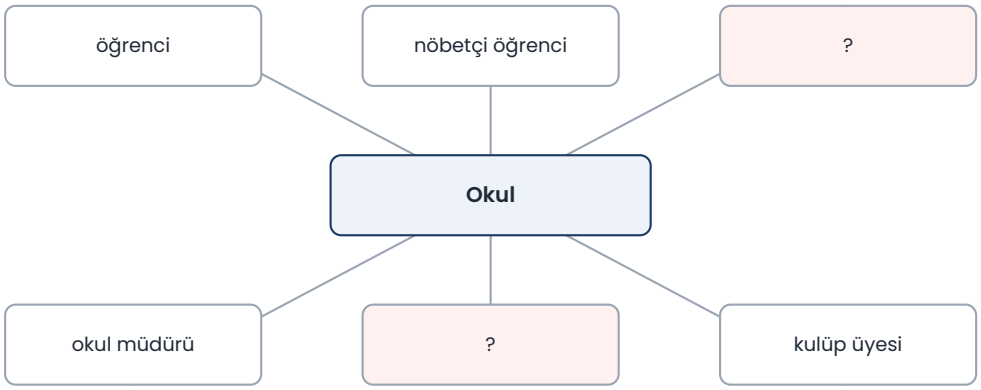

16 Sivil toplum kuruluşlarında **gönüllü** olarak yer almanın bireye ve topluma katkılarını birer örnekle yazınız.

17 Aşağıdakilerden hangisi **sonradan kazanılan** bir role örnektir?

A) Ayşe'nin, dedesinin torunu olması
B) Mert'in, kız kardeşinin ağabeyi olması
C) Can'ın, teyzesinin yeğeni olması
D) Zeynep'in, okul gazetesine editör seçilmesi

18 Akraba grubunda kazanılan değerlerden **üç** tanesini yazınız.

19 Bir kişinin meslek hayatına başladıktan sonra üstlenebileceği **iki** rol yazınız ve meslek gruplarının kişiye kazandırdığı bir beceriyi belirtiniz.

20 Aşağıdaki durumların hangisinde kişi, rolünün **sorumluluğunu** yerine getirmemiştir?

A) Takım oyuncusunun maç günü haber vermeden antrenmana gelmemesi
B) Nöbetçi öğrencinin teneffüste sınıfı havalandırması
C) Kütüphane görevlisinin kitapları raflara düzenli yerleştirmesi
D) Ablanın kardeşinin ödevine yardım etmesi

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Aşağıdaki tabloda kurgusal bir kişinin rolleri verilmiştir.

Yaş	Dâhil olduğu grup	Rolü
8	Mahalle futbol takımı	Oyuncu
16	Lise öğrenci meclisi	Temsilci
28	Bir mühendislik şirketi	Mühendis
40	Aynı şirket	Proje yöneticisi

Tablodaki bilgilere dayanarak **iki çıkarım** yazınız.

22 Defne, okulun çevre kulübüne başkan seçilmiştir. Bu yeni rolünden sonra Defne'den beklenebilecek **iki sorumluluk** ve bu rolün ona sağlayabileceği **bir hak** yazınız.

23 "Gruplar, bireyin kişisel gelişimini ve toplumsal uyumunu etkiler." Bu yargıyı **aile** ve **arkadaş** grubundan birer örnekle açıklayınız.

24 Aşağıdakilerden hangisi, bir kişinin **aynı grupta** kalmasına rağmen rolünün değiştiğini gösterir?

A) Ortaokuldan mezun olan öğrencinin liseye başlaması
B) Bir fabrikada işçi olarak çalışan kişinin ustabaşı olması
C) Voleybol oynayan bir öğrencinin satranç kulübüne katılması
D) Bir ailenin başka bir şehre taşınması

25 Can, "Ben sadece öğrenciyim, başka hiçbir rolüm yok." demektedir. Can'ın bu düşüncesinin neden yanlış olduğunu **iki** örnekle açıklayınız.

26 Bir mahallede gençler, yaşlı komşuların pazar alışverişine yardım etmek için bir **gönüllü grup** kurmuştur. Grupta görev dağılımı yapılacaktır.
Bu grupta olabilecek **üç** rol yazıp her birinin görevini kısaca belirtiniz.

27 Aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?

A) Bazı rollerimiz hayat boyu sürerken bazıları belli bir süre sonra sona erer.
B) Aynı kişi, farklı gruplarda farklı roller üstlenebilir.
C) Dâhil olunan gruplar kişinin yaşına göre değişebilir.
D) Grup içindeki roller, kişilere hiçbir sorumluluk yüklemez.

28 Kendi hayatınızı düşününüz. **Bugün** dâhil olduğunuz bir grup ve rolünüz ile **gelecekte** dâhil olmayı düşündüğünüz bir grup ve rolü yazınız. Gelecekteki rolünüzün bir sorumluluğunu belirtiniz.

29 Bir öğrenci geçmişte ve günümüzde rollerini karşılaştırmak için aşağıdaki tabloyu hazırlamıştır.

	Geçmiş (5 yaş)	Günümüz (12 yaş)
Grup	Anaokulu sınıfı	6. sınıf
Rol	Öğrenci	Öğrenci ve sınıf başkanı
Sorumluluk	Oyuncakları toplamak	?

Tabloya göre soru işaretli yere uygun bir sorumluluk yazınız ve rollerin değişimiyle ilgili bir sonuç çıkarınız.

30 Aşağıdaki durumlardan hangisi **aidiyet** duygusuyla en çok ilişkilidir?

A) Bir öğrencinin okul formasını taşımaktan gurur duyması
B) Bir kişinin tek başına kitap okuması
C) Bir yolcunun otobüste cam kenarına oturması
D) Bir çocuğun uyumadan önce dişlerini fırçalaması

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**